

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 234/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 8 C 84/2007 a namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 250/2009 z 26. februára 2010 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8 C 84/2007 z 12. augusta 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 C 84/2007 a namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 250/2009 z 26. februára 2010 v spojení s uznesením okresného súdu sp. zn. 8 C 84/2007 z 12. augusta 2008.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 7. mája 2007 okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy proti Slovenskej republike, v zastúpení Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Podaním doručeným okresnému súdu 28. novembra 2007 sťažovateľ požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu jeho nepriaznivých majetkových pomerov. Uznesením sp. zn. 8 C 84/2007 z 12. augusta 2008 (ďalej len „uznesenie z 12. augusta 2008“) okresný súd rozhodol o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov pre sťažovateľa. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že uznesenie z 12. augusta 2008 *„je chybné, neoslobodzuje sťažovateľa od poplatkov, hoci tento nemá žiaden príjem od mája 2006, je plne invalidný, zo zdravotných dôvodov nemá možnosť zárobku, je súdom brutálne diskriminovaný, zákonnej sudkyňi ide len o zmarenie konania“*.

Po podaní odvolania krajský súd uznesením sp. zn. 8 Co 250/2009 z 26. februára 2010 (ďalej len „uznesenie z 26. februára 2010“) potvrdil uznesenie z 12. augusta 2008. Sťažovateľ v sťažnosti poukázal, že krajský súd *„rozhodol ako diletant, na jednej strane potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, pritom v odôvodnení 2x zdôrazňuje, že žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím oslobodená od poplatku – poplatok sa nevyberá“*.

Sťažnosť na prietahy v konaní okresného súdu podal sťažovateľ 8. júla 2009. Listom sp. zn. Spr. 2151/09 z 21. júla 2009 predsedníčka okresného súdu vyhodnotila uvedenú sťažnosť ako dôvodnú, pretože boli zistené objektívne prietahy v konaní.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví:

„II.A. Okresný súd Bratislava I v konaní 8C/84/2007 porušil základné práva D. B. garantované čl. 48 ods. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 medzinárodného dohovoru.

II.B. Krajský súd Bratislava porušil základné právo D. B. garantované čl. 6 ods. 1 a čl. 13 medzinárodného dohovoru.

II.C. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8C/84/2007-67 zo dňa 12. 08. 2008 a uznesenie Krajského súdu Bratislava 8Co/250/2009-75 z dňa 26. 02. 2010 z dôvodu, že ide o protizákonné rozhodnutia.

II.D. Okresný súd Bratislava I je povinný zaplatiť D. B. satisfakciu vo výške 20.000 EUR a Krajský súd Bratislava je povinný zaplatiť D. B. satisfakciu vo výške 40.000 EUR v lehote 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.

II.E. Ústavný súd Slovenskej republiky oslobodzuje D. B. od poplatkov v konaní 8C/84/2007 a prikazuje Okresnému súdu Bratislava I ustanoviť D. B. advokáta na celé konanie.

II.F. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Bratislava I konať bez ďalších prieťahov a obštrukcií.“

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ taktiež požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nepriaznivých majetkových pomerov.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.A K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 84/2007

Predmetom s'ťažnosti s'ťažovateľa pred ústavným súdom je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 84/2007.

V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (m. m. II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), alebo s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (m. m. I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01).

Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že s'ťažovateľ v napadnutom konaní podávaním neperfektných návrhov (žaloba, odvolanie proti uzneseniu z 12. augusta 2008)

a nerešpektovaním výzvy okresného súdu (nepredloženie vyplneného tlačiva o zárobkových a majetkových pomeroch, neperfektné odstránenie nedostatkov odvolania) taktiež prispel k predĺženiu uvedeného konania a v tejto súvislosti pripomína svoju judikatúru, v rámci ktorej už vyslovil, že k právu účastníka konania na efektívny, rýchly a účelný postup súdu v konaní pristupuje procesná povinnosť účastníka konania prispievať k dosiahnutiu účelu súdneho konania včasným reagovaním na pokyny súdu a oznámením potrebných skutočností (III. ÚS 255/05).

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ doručil okresnému súdu žalobu v tejto veci 7. mája 2007. Okresný súd uznesením z 10. mája 2007 vyzval sťažovateľa na odstránenie väd jeho podania. Podaním z 28. júna 2007 sťažovateľ upresnil petit žaloby. Výzvou z 12. septembra 2007 bol sťažovateľ okresným súdom vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh na začatie konania. Sťažovateľ podaním z 28. novembra 2007 požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Dňa 3. marca 2008 podal sťažovateľ žiadosť o dožiadanie spisu sp. zn. 10 S 127/2005 vedeného Krajským súdom v Žiline a súčasne urobil podanie označené ako sťažnosť na priet'ahy v konaní a žiadosť o ich odstránenie, ktorého obsah uvedenému označeniu podania nezodpovedal. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. Spr. 2059/08, pričom sťažovateľovi odpovedané nebolo. Okresný súd prípisom z 22. mája 2008 zaslal sťažovateľovi tlačivo – potvrdenie o osobných a majetkových pomeroch, a požiadal ho o jeho vyplnenie a doručenie v lehote 15 dní. Podaním doručeným okresnému súdu 4. júna 2008 sa sťažovateľ vyjadril k prípisu z 22. mája 2008, pričom požadované tlačivo nedoručil. Podaním zo 16. júla 2008 doručeným okresnému súdu 21. júla 2008 sťažovateľ požiadal okresný súd o doručenie vyjadrenia k žalobe odporcu a o predvolanie svedka. Uznesením z 12. augusta 2008 okresný súd nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov, proti čomu sa sťažovateľ odvolal. Okresný súd uznesením z 22. októbra 2008 vyzval sťažovateľa na odstránenie väd odvolania, na ktoré reagoval sťažovateľ sťažnosťou z 11. novembra 2008, v ktorej označil postup okresného súdu za „šikanózný“, pričom vady svojho podania neodstránil v požadovanom rozsahu. Sťažovateľ 7. júla 2009 podal sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedníčke okresného súdu. Konanie bolo vedené pod sp. zn. Spr. 2151/09 a sťažnosť bola predsedníčkou okresného súdu vyhodnotená ako dôvodná. Okresný súd predložil súdny spis s opravným prostriedkom

krajskému súdu 28. júla 2009. O podanom odvolaní rozhodol krajský súd uznesením z 26. februára 2010 tak, že uznesenie okresného súdu z 12. augusta 2008 potvrdil. Okresný súd doručoval písomné vyhotovenie rozhodnutia odvolacieho súdu účastníkom konania 11. marca 2010. Podaním doručeným okresnému súdu 6. apríla 2010 sťažovateľ požiadal o zákonné konanie, o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie advokáta. Súčasne podal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu z 26. februára 2010. Okresná prokuratúra Bratislava I listom sp. zn. Pc 64/10 z 26. apríla 2010 (doručeným okresnému súdu 26. apríla 2010) požiadala okresný súd o zapožičanie spisového materiálu z dôvodu podania podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

Z uvedeného prehľadu priebehu doterajšieho konania vyplýva, že konanie v predmetnej veci dosiaľ trvá tri roky. Z celkovej doby tohto konania nemožno na ťarchu napadnutého okresného súdu započítať obdobie (od 28. júla 2009 do 9. marca 2010), v ktorom sa spis v tejto veci nachádzal na krajskom súde v dôsledku odvolania proti uzneseniu z 12. augusta 2008 podaného sťažovateľom.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku tohto konania a so zameraním sa predovšetkým na postup okresného súdu v predmetnom konaní po podaní sťažnosti na pried'ahy v konaní (7. júla 2009) možno podľa ústavného súdu konštatovať, že okresný súd vykonal účinné opatrenia pre účely odstránenia protiprávneho stavu v konaní a v nasledujúcom období neboli v jeho postupe zistené pried'ahy v konaní.

Z uvedených dôvodov preto ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

II.B K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru uznesením z 26. februára 2010 v spojení s uznesením z 12. augusta 2008

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením krajského súdu z 26. februára 2010. K porušeniu uvedených práv malo

dôjsť tým, že krajský súd uznesením z 26. februára 2010 potvrdil uznesenie okresného súdu z 12. augusta 2008, ktorým bolo rozhodnuté o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov pre sťažovateľa.

Ústavný súd vo svojom rozhodovaní vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 236 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podstata sťažovateľových námietok spočíva v tom, že mu uznesením z 26. februára 2010 bola odňatá možnosť konať pred súdom. Z uvedeného dôvodu mal sťažovateľ možnosť v záujme ochrany svojich v sťažnosti uvedených práv, ktorých porušenie namieta, podať dovolanie proti uzneseniu z 26. februára 2010, čo využil a 6. apríla 2010 dovolanie podal, ako vyplynulo z predloženého spisového materiálu.

Sťažovateľ sa nachádza v predmetnom konaní v procesnej situácii, v ktorej možno dovolanie považovať za účinný prostriedok ochrany jeho práv, ktorý je povinný pred podaním sťažnosti ústavnému súdu vyčerpať (m. m. I. ÚS 179/09).

Vzhľadom na princíp subsidiarity, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd

nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy), nie je vo vzťahu k predmetnému konaniu daná právomoc ústavného súdu.

Na základe už uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2010